

Publicerad 11 februari 2008 kl 04:00

Allt fler utrustar sig för att rädda liv

Chansen att överleva ett hjärtstopp utanför sjukhus är några få procent. Med rätt utrustning kan ytterligare liv räddas.

NV SKÅNE. Årligen drabbas cirka 10 000 personer i Sverige av plötsligt hjärtstopp. Chansen att överleva minskar med 10 procent för varje minut som går. Därför är det viktigt att så många som möjligt kan ingripa och påbörja hjärt- och lungräddning innan den kritiska tiden passerats. Hjärt- och lungräddning kan hjälpa patienten att överleva men den botande hjälpen är defibrillering. Det vill säga att man med en elektrisk puls återstartar hjärtat.

Från att ha varit komplicerade maskiner som bara läkare kan använda är den senaste generationen defibrillatorer både automatiska och i det närmaste idiotsäkra.

– Det är nästan omöjligt att göra någon skada, säger Johan Silverstolpe som är kardiolog och ansvarig för den prehospitala hjärtvården i Region Skåne. Däremot finns det en god möjlighet att rädda liv, även om man är lekman. Maskinerna kostar under 15 000 kronor och har bara två knappar. En för på/av och en för att avfira elstöten. Avfiringen fungerar endast om maskinen upptäckt hjärtflimmer.

Assistancekåren i Helsingborg är ett företag som beslutat att ha en defibrillator i första hjälpenväskan.

Donald Pilblad som äger Assistancekåren i Helsingborg, Landskrona och Lund ser det som ett sätt att höja kvaliteten på den service de kan erbjuda.

– Vi är ofta ute och kör. Vi finns ofta på platser med mycket folk och kan snabbt sätta in livräddande åtgärder. Därför finns nu utrustningen i våra åtta bilar.

Donald Pilblad hoppas att fler följer i Assistancekårens fotspår.

– Man lyckas säkert inte rädda alla, men nu vet vi att vi kan göra allt som står i vår makt. Det är skönt att veta. Sedan några månader tillbaka har samtliga räddningstjänster i NV Skåne ett avtal med Region Skåne som innebär att de rycker ut med sina brandstyrkor vid misstänkt hjärtstillestånd. I brandbilarna finns defibrillatorer och all personal har genomgått utbildningen.

I NV Skåne har bland annat Ängelholms Taxi skaffat defibrillatorer i fyra av sina bilar. Taxi Helsingborg med 200 förare har – enligt vd Tommy Edlund – börjat titta på möjligheten men ännu inte tagit ställning. I Landskrona har taxi just nu inga konkreta planer på att skaffa utrustningen. Lions i Ängelholm håller på att samla in pengar för att kunna köpa ett par maskiner som de avser skänka till två större butiker i området. I somras skaffade Båstad Golfklubb en defibrillator efter att fyra personer dött på klubbens banor under lika många år.

Polisen har tidigare haft frågan uppe men avstått från att ha defibrillatorer som standardutrustning i polisbilarna. Det pågår dock ett försöksprojekt kallat Salsa i Stockholm.

Där har Hjärt-lungfonden finansierat defibrillatorer som placerats i taxibilar, polisbilar och brandbilar.

En modern defibrillator är pedagogiskt uppbyggd och risken för att en utbildad användare skulle göra fel är liten.

SONNY THORESEN

[Visa alla 6 bilder](#)

Misstänkt saknas till Malmö mord

MALMÖ. Det fanns på söndagen förr ingen misstänkt för mordet på en 55-årig man som påträffades död i sitt lägenhet i bostadsområdet Lövången i Malmö i tisdags.

Offrets hustru hittade den döda kroppen vid middagstid i fredags. Föret efter ett halvt dygn gick polisen i Malmö ut med att det rörde sig om ett misstänkt mord.

Mannen var känd av polisen i samband med tvångslik verksamhet. Han har tidigare utsatts för något slag av våld. Åren löskriminalitet i Skåne, som har överträtt mordutredning, har hela helgen varit förreget med detaljer.

Exakt när mordet begicks har inte fastställt annat än att 55-åringen satts vid liv något dygn innan han hittades. Kroppen ska obduceras under måndagen.

Under veckoslötet har polisen koncentrerat sig på den tekniska undersökningen i lägenheten, analyser av föremål som tagits i beslag och på ut hörn människors grannar och bekanta.

Från början betraktades dödsfall som normalt. Men ansvaret utmanas som först var på plats finns något oordnat med den avlidne och tilltalade polis. Misstanken om mord bekräftades därefter av en rättsläkare. TT

Kvinna mördad utanför Älmhult

LJUNGVY. En 33-årig man i en minsta ut utanför Älmhult anhölls på söndagen misstänkt för mord på sin fem år yngre syster.

Mannen greps sedan i sin själv ringt till Kronobergspolisens och berättar att han hade dödat den 30-åriga kvinnan. Samtal kom till polisen lördag kvällen 6.50.

Polisen kunde gripa mannen vid dennes och offrets gemensamma bostad, belägen i ett mindre samhälle. Enligt polisen i Växjö skedde gripandet utan dramatik.

Kronobergspolisens informationschef Robert Loeffel berättar:

– Mannen ringde och berättade vad som hänt. Vi skickade då en patrull. Den misstänkte ändre utanför bostaden och överlämnade sig själva.

Inom i bostaden anträngdes offret. Vid ett första förhör har mannen på nytt berättat att han dödade sin syster. Polisen har inte avslöjat hur hon dödade, men enligt en obduktionsuppdrag ska kvinnan ha släppts ihjäl.

Chefsåklagare Yvonne Rudinsson i Växjö beslutade att mannen skulle anhöllas.

Polisens kriminaltekniker arbetade under söndagen på brottplatsen för att säkra spår. Flera personer har förhörts eller ska förhöras i hopp om att de kan bringa klarhet i uppgiften till mordet. TT

Allt fler utrustar sig

Chansen att överleva ett hjärtstopp utanför sjukhus är några få procent. Med defibrillatorer kan ytterligare liv räddas.

NV-SKÅNE. Årligen drabbas cirka 10 000 personer i Sverige av plötsligt hjärtstopp. Chansen att överleva minskar med 10 procent för varje minut som går. Därför är det viktigt att så många som möjligt kan ingripa och påbörja hjärt- och lungrehabilitering innan den kritiska tiden passerats.

Hjärt- och lungrehabilitering kan hjälpa patienten att överleva men den botande hjälpen är defibrillering. Det vill säga att man med en elektrisk puls återstartar hjärtat.

Från att ha varit komplicerade maskiner som bara läkare kan använda är den senaste generationens defibrillatorer både automatiska och i det närmaste idiottårliga.

– Det är nästan omöjligt att göra någon skada, säger Johan Sjöström som är kardiológ och ansvarig för den prehospitala hjärtvården i Region Skåne. Däremot finns det en god möjlighet att rädda liv, även om man är lekmän.

Maskinerna kostar under 15 000 kronor och har bara två knappar. En för på/av och en för att avfyra elstöten. Avfyringen fungerar endast om maskinen upptäckt hjärtstopp.

Assistancokären i Helsingborg är ett företag som beslutat att ha en defibrillator i första hjälpensäckarna.

Donald Pihlblad som äger Assistancokären i Helsingborg, Landskrona och Lund ser det som ett sätt att höja kvaliteten på den service de kan erbjuda.

– Vi är ofta ute och kölar. Vi finns ofta på platser med mycket folk och kan snabbt sitta in i livräddande situationer. Därför finns nu utrustningen i våra åttio bilar.

Donald Pihlblad hoppas att fler följer i Assistancokärens fotspår.

– Man lyckas säkert inte rädda alla, men nu vet vi att vi kan göra allt som står i vår makt. Det är skönt att veta.

Sedan några månader tillhika har samtliga räddningstjänster i NV-Skåne ett avtal med Region Skåne som innebär att de rycker ut med sina brandstyrkor vid misstänkta hjärtstopp. I brandbilarna finns defibrillatorer och all personal har genomgått utbildningen.

I NV-Skåne har bland annat Ängelholms Taxi skaffat defibrillatorer i fyra av sina bilar.

Taxi Helsingborg med 200 bilar har – enligt vd Tommy Edlund – börjat rita på möjligheten men ännu inte tagit ställning.

I Landskrona har två just nu inga konkreta planer på att skaffa utrustningen.

Lions i Ängelholm håller på att samla in pengar för att kunna köpa ett par maskiner som de avser skänka till två större butiker i området.

I smärre skiffade Räddning Golfklubb en defibrillator efter att fyra personer dött på klubbens banor under lilla många år.

Donald Pihlblad är chef på Assistancokären Helsingborg, Landskrona och Lund. Han har nu lärt personalen utbildning i HLR, hjärt- och lungrehabilitering, och att kunna använda en defibrillator.

Polisen har tidigare haft frågan upppe men avstår från att ha defibrillatorer som standardutrustning i polisbilarna.

Det pågår dock ett försöksprojekt kallat Salea i Stockholm. Där har Hjärt-lungfonden finansierat defibrillatorer som placerats i taxibilar, polisbilar och brandbilar. Dessutom har 75 publika anläggningar hämtat utrustningen, även och flygplatsen utrustades. Sedan 2001 har överlevnad hos de som drabbats av plötsligt hjärtstopp ökat från två procent till 7 procent i försöksområdet.

I till exempel Seattle i USA – där man kommit mycket längre med utplacering av maskiner i offentlig miljö – talar man om 18 procent överlevnad.

Håkan Lindgren
telefon: 042-436 81 88
042-465 00 28

Foto: Soney Thorsson
telefon: 042-436 81 88
042-465 00 30

Allmänheten får göra

NV-SKÅNE. För personal som arbetar i HLR- och sjukvårdsenheter är reglerna klara. För att få använda en defibrillator måste man vara läkare eller ha blivit delegerad uppifrån av en läkare. Denna grupp står under Socialstyrelsens tillhys.

För övriga som kan komma att använda en defibrillator för att rädda någon som drabbats av hjärtstopp är rättsläget inte helt klart.

– Det finns inget generellt förbud, säger Paul Besare som är jurist på Socialstyrelsen.

När det handlar om så kallad lekmanntjänstgöring är det framför allt syftet som är avgörande.

– Det är ju bättre om någon lyckas rädda ett liv än om de avstår, säger Kristina Eklund, utredare på Socialstyrelsen. Som jag ser det är denna frågan okontroversiell.

Svenska riktlinjer för Hjärt- och lungrehabilitering som bland annat be-

En modern defibrillator är pedagogiskt uppbyggd och riskerar inte att en utbildad användare skulle göra fel är liten.

så av några av landets mest meriterade kardiologer har utfärdat rekommendationer för hanterandet av defibrillatorer i sambandet. De följer här.

Om du inte är sjukvårdspersonal, men har fått tillgång till defibrillator ska komma inga legitima överföljder att inträffa. Det gäller under förutsättning att du utbildat i och hjälpa en annan människa i nöd och att du gör som du lärt dig på utbildning/regelbunden träning.